

Niropon Hor.mo

Hor.mo reak' rua. haso do sanam hor.koge n'am bona ar n'am lebon khan jionre a.d.i kost.o hoyok' kana, tehen' delabon bad.ae lege: Noa Ba.rsa. din se dak' dinre cet'ko rog-rua. do n'an'am kana, dak' dinre khok' manda rua., Malaria.,D.en'gu,T.aiphoed. emamnteak' rua. do n'an'am kana.

Nit delabon n'ela noa rog se rua. do cekate n'an'am kana:-

1. **Khok' manda rua.**: D.her dak' ia.te hoere lolo reak'(tapmatra) bhag komok' kan ar rear. reak' bhag se poriman d.hrok'kante noako rua. do asokaete hoyok' kana.
2. **Malaria ar d.en'gu rua.**: Noa rua. do asokaete Sikr.i~c' khon hoyok' kana, N'el lekhanbon dak' se ba.rsa. din sanam t.a.nd.i lohot' ar jobjobe le~ot. age tahente ona ko khon sikr.i~c' do a.diko janamok' kana ar onko do hor.ko geret'koa nonkate noako rog se rua. do hoyok' kana.
3. **T.aiphoed. rua.**: Noa rua. ho~ onkage dak' ar jom khon hoe pasnaok' kana.
4. **Lac' Haso rua.**: Noa lac' haso rua. ho~ asokaete dak' jom n'u khonge hoe pasnaok' kana. Noa lac' reak' karon do hoe dar.eak'a. Dairea, Kolera, emanteak'

Noako rua. khon aosan se ten'go daram:-

- Sanam hor. jao okte ti se hor.mo sapha/sa.phi dohoe hoyok'a.
- Sa~o sa~ote or.ak' duar ar ad.epase sanam t.ha.i se jaega ko sapha/sa.phi dohoe hoyok'a.
- Sikr.i~c' se onko rua. ko a.guyet'kan tejo se jibanu jemon ban'ko upja.uk' on ate dak' led. se gajar.ko or.ak' sor kore ban' dohoe hoyok'a.
- Ja.rur. oktere sikr.ic' goc' ran se spray bebohar ja.rur.a.
- Jomak' n'u~ak' ko jaoge sapha/sa.phi dohoe

ja.rur.a,pot.om kak' jarur.a.

- N'ui la.git' sapha dak' bebohar ja.rur.a, pot.om kak' jarur.a.

Noa Ba.rsa. dinre sanamko hor.mo jotonre arho~ aodhanok' jarur. tabona jemon sanam okte aboak' hor.mo apan/ apin hor.mo ha.t.in' rog/rua.haso khon pharak rebon doho dar.eak' ar ona ia.te jaoge dar.eanak 'jomak(pust.ikor) metak'me ha.ria.r. ar.ak' sakam, sasan' bele jo jinisko jom ja.rur.abona tobeanec' abo sanamko do niropon hor.mo bon tahe~ dar.eak'a.